

SECUNDVM MARCVM

BEDA: Sub exemplo arboris docuit dominus consummationis exemplum dicens: { A sic autem dicit parabolam. Cum iam ramus eius tener fuerit, & nata fuerint folia, cognoscitis quia in proximo sit etsas. Sic & vos cum videritis haec fieri, scirote quod in proximo sit in ostiis. } **THEO.** quasi dicat, sicut cu

Epla 2. p
medium.

cui nascitur folia ita
tim è astas, sic & post
angustias Antichristi
statim nullo sequen-
te medio, Christi erit
aduentus, qui astas
erit iustis ex hyeme,
petòrib⁹ vero hyems
ex astate. A V G V.
ad Eschium. Vel ali-
ter. Omnia quæ a tri-
bus Euangelistis dicta
sunt de Domini ad-
uentu, diligenter in-
ter se colligere arene di

f A ficu autē discite parabo-
lam. Cum iam ramus eius tener
fuerit & nata fuerit folia, cogno-
scitis quia in proximo sit astas.
Sic & vos cum videritis hæc fie-
ri, scitote quod in proximo sit
in ostiis. Amen dico vobis, quo-
niā non transibit generatio hęc, G
donec omnia ista fiant. Cælum
& terra transibunt, verba autem
mea non transibunt.

g De die autem illo vel hora
ne mo scit, neque angeli in cælo,

venit in corpore suo,
quod est ecclesia, exceptis his locis vbi ille aduentus ultimus ita
promittitur, ut propinquare dicatur, & quod in ultimo sermonis
secundum Matthæum ipse aduentus evidenter exprimitur, vbi di-
citur: {Cum venerit filius hominis in maiestate sua.} Quid enim
est. Cum videritis hæc fieri? nisi ea quæ supra dixit, in quibus est
etiam id quod ait: {Et tunc videbunt filium hominis venien-
tem in nubibus.} Non itaque tunc erit finis, sed tunc erit in
proximo. an dicendum est non omnia quæ supra commemo-
rata sunt esse intelligenda, sed aliqua eorum, hoc videlicet exce-
pto quod dictum est: {Et tunc vide. si. ho. venientem?} Ipse
quippe finis erit, non tunc proximus erit, sed Matthæus aperuit
nullis exceptis esse accipendum dicens: Cum vide, hæc omnia:
scitote quia prope est in ianuis. Intelligitur ergo quod supra di-
ctum est sic: Et mittet Angelos suos, de quatuor mundi partibus,
id est de toto orbe terrarum congregabit electos suos, quæ tota ho-
ra nouissima facit veniens in suis membris tamquam in nubibus.
BEDA: Potest autem hæc fructificatio fici mystice intelli-
gunt statu synagogæ, quæ veniente ad se domino, quia fructum iusti-
tiae non habebat in eis qui tunc increduli erant, æterna sterilitate
damnata est. Sed quoniam dixit Apostolus, quod cum plenitude
gentium intrauerit, omnis Israel saluus erit. Quid est hoc, nisi p-
diu sterilis arbor fici fructum quem negauerat reddet? quod vbi
ficus fuerit etarem vera pacis esse in proximo non ambiges.

factum fuerit ætatem veræ pacis eheū in proximo non ambigat.
H I E R O. Vel folia fici nata verba sunt praesentia, ætas proxima dies est iudicij, in qua vnaquæque arbor manifestetur, quæ intrus habuit, aridum ad comburendum, an viride ad plantandum cum ligno vita. Sequitur: {Amen dico vobis, quoniam non transibit generatio hæc, donec ista omnia fiant. **B E D A:** Nomine generationis aut omne hominum significat genus, aut specia-liter Iudeorum. **T H E O.** Vel aliter: Non transibit generatio hæc, scilicet christianorum donec omnia fiant, quæ circa Hierusalem & Antichristi aduentum dicta sunt. Non enim dicit generationem Apostolorum, quia maior pars Apostolorum non peruenit usque ad Hierusalem consummationem. Dicit autem hoc de generatione christianorum, volens discipulos consolari, ne crederent quod in illis temporibus fides deficeret, prius enim elementa immobilia deficient, quam verba Christi. unde subditur: {Cælum & terra transibunt, verba autem mea non transibut.} **B E D A:** Cælum quod transibit non æthereum sive sidereum, sed aereum intellegere debemus. Quocumque enim peruenire potuit aqua diluvii, eo iuxta beati Petri sententiam ignis iudicij perueniet. Transient autem cælum & terra per eam, quam nunc habent imaginem, attamen per essentiam sine fine subsistent.

¶ THEO. Volens dominus discipulos impedit ab interrogatione illius diei & horæ, dixit: {De die autem illo & hora nemo scit, neque Angeli in celo ne. si. nisi pater.} Si enim dixisset, quia scio, tamen nolo vobis reuelare, ipsos non modicum contristasset. Nunc vero sapientius egit, & ipsos excludit ab huiusmodi interrogatione, ne ei molesti fierent in hoc quod dixit: Neque Angeli sciunt neque ego.} HILA. libro ix. de Trinitate. Ignoratio autem diei atque horæ obicitur unigenito Deo, ut Deus ex Deo natus non sit in ea natura perfectione qua Deus est. Sed primum sensu communis iudicij sentiendum est an credibile esse possit ut aliquid ex omnibus neciat, qui omnibus ad id quod sunt atque erunt, auctor est? Quomodo enim extra eius natura scientiam est per quam & in qua id quod efficiendum sit continetur? Hanc autem ille diem ignorat, que aduentus sui dies est humanæ naturæ quod agere diffiniunt; quantum in se est præsciunt, & se-

quitur gerendi cognitio voluntatem agendi. Quomodo ergo dominus gloria aduentus sui ignorata die, naturae esse imperfectae creditur, quæ & necessitatem habent adueniendi, & scientiam aduentus sui non adepta sit? Iam vero quanta impietas geminatur occasio, si Deo patri deputabitur indignitatis affectus, si ei ademerit beatitudinis cognitionem.

neque filius, nisi pater. Videte,
vigilate, & orate. Nescitis enim
quando tempus sit. Sicut homo
qui peregre pfectus reliquit do-
mum suā & dedit seruis suis po-
testatem cuiusque operis. & ia-
nitorī praecepit ut vigilet. Vigil-
ate ergo. Nescitis enim quādo
dominius domus veniat, sero, an
media nocte, an galli cantu, an
mane, ne cū venerit repēte, inue-
niat vos dormientes. Quod aut
vobis dico, oīb° dico. Vigilate.

cognouisse Deus dicitur, quod Abraham eum amauerit cum hoc non celauit Abrahæ, necesse est & vt pater ob id diē scire dicatur, quia non celauerit filio. Si itaque diem filius nescit, sacramentum est vt taceat, econtrario pater solus ostenditur scire, quia non tacet. Absit autem corporalium mutationum nouitatis in patre & filio existimari. Denique ne per infirmitatem ignorare dicatur, cōtinuo subiecit: {Videte, vigilate & orate, nescitis enim quando tē pus sit.} HIERO. Vigilia enim opus est mentis ante mortem corporis. THEO. Docet autem vigilare & orare, duo hæc. Multi namque vigilamus, sed noctes ducētes in prauitates, ad hoc autem consequenter similitudinem inducit dicens: {Sicut homo qui peregre profectus reliquit domum suam, & de seruis suis protestat cuiusq; operis & ianitoris præcepit vt vigilet. BEDA: Homo qui peregre profectus reliquit domum suam Christus est, qui ad patrem post resurrectionem victor ascéndens, ecclesiam corporaliter reliquit, quam tamen numquam diuinā præsentia præsidio destituit. GREGORIUS IN HOMI. Carnis etenim locus propriæ terra est, que velut ad peregrinandum ducta est, cum per redemptorem nostrum est in celis collocata. Dedit autem seruis suis protestat cuiusque operis, quia fidelibus suis cōcessa sancti spiritus gratia, facultate tribuit bonis operibus seruandi. Ianitor quoq; præcepit vt vigilaret, quia ordini pastorum commissa sibi ecclesiæ curam iubet impendere. Non solum autem rectores ecclesiæ, sed

二三

M V 3 CAPVT V XIII.

127

C A P . X I I I .
I E R O . Nunc aspergamus librum nostrum de san-
guine, & limina domorum, & funeri coccineum cir-
cundemus domui orationis nostræ, & coccum in ma-

C A P . X I I I . Rat autem Pascha, & azima post biduum, & quarebant summi Sacerdotes & Scribæ, quomodo eum dolo teneret & occideret. Dicebant enim: Non in die festo, ne forte tumultus fieret in populo.

b Et cum esset Bethaniæ in domo Simonis leprosi, & recumbet, venit mulier habens alabastrum vnguenti nardi pisticæ piosi, & fracto alabastro, effudit super caput eius. Erant autem

desuper ambulauit. H E. Vel Phase trāitus interpretatur, pascha vero simolatio. In immolatione agni & transitu populi per mare, vel pēt Aegyptū, præfiguratur passio Christi, & redemptio populi de inferno, quā do nos post biduum visitat, idest plenissima luna ex iuste Christi pfecta, ut nec cum aliqua parte tenebroſa carnes agni immaculati, qui tollit peccata mundi in una domo, que est ecclēsa catholica calciati charitate, & armati virtute comedamus. B E D A. Hoc autem iuxta veteris instrumenti ſcripturnam, inter pascha, & azi- ma diſtat. q̄ pascha ipſe ſolus dies appellatur, in quo agnus occidebatur ad vſperam: hoc eſt xiiij. luna mensis primi. xv. autem luna quando egressus eſt de Aegypto ſuccedebat festiuitas azimorum quā ſeptem diebus, idest vſque ad xxij. diem eiusdem mensis ad veſperam eſt ſtatuta ſolemnitas, verum euangeliftis indiferenter & diē azimorū p̄ pascha, & p̄ diebus azimorū pascha ponere ſolent. vnde & Marcus hic dicit: {Erat aut̄ pa. & azi. poſt bi.} q̄a & pascha dies in azimis panibus eſt celebraſi pceptus: & nos quā pascha p̄ petuum facientes, ſemp ex hoc mūdo tranſire p̄cipimur. H E. A principibus autem egressa eſt iniquitas in Babylone, qui tem- plum, & vaſa, & ſe purificare ſecundum legem ad eſum agni de- buerant. vnde ſequitur. {Et quā ſum. Sacer, & Scri. quomodo eū dolo. tene, & occiderent.} Occiſo aut̄ capite totum corpus enerue efficitur. vnde miferi faciunt q̄ caput moriatur. Vitant autem diē festum, quod conuenit illis: non enim eſt festiuitas his qui vitam & milericordiam perdiuerunt. vnde ſequitur. {Dicebant aut̄: Nō in die festo, ne forte tumultus fieret in populo.} B E D A. Nō qui dem metuentes ſeditionem, vt ſimplex fermo demonſtrat, ſed ea- uentes, ne auxilio populi de ſuis manib⁹ tolleretur. T H E O. Ipſe tamen Christus tempus ſibi conſtituerat paſſionis, voluit. n. in paſchate cruciſigi, quia ipſe verum erat paſcha.
b ¶ B E D A: Paſſurus dominus pro toto mundo, & vniuersas nationes ſuo ſanguine redempturus, moratur in Bethania, idest in domo obediētiae. vnde dicitur. {Et cum eſſet Be. in do. Simo. le, & recum. venit mulier.} H E R O. Hinnulus enim ceruorum ſemper ad lecum ſuum redit, idest filius patri obediens vſque ad mortem, a nobis obediētiam petit. B E D A: Dicit autem: Si monis leproſi, non q̄ leproſus illo tempore permaneret, ſed q̄ an tea leproſus, poſtea a Saluatorē mundatus eſt nomine prieſtino pa- manente, vt virtus curantis appareat. T H E O. Quāmuſ autem quatuor euangeliftē vnguentum mulieris commemorarent: non eſt tamen vna. ſed duæ. vna quidem quā deſcribitur a Ioanne, quā ſoror eſt Lazari, quā lante ſex dies paſchæ vnxit pedes Iefu: alia vero quā a reliquis tribus euangeliftis deſcribitur. Adhuc au- tem ſi attendas, inuenies has tres eſte. A Ioanne enim vna deſcri- bitur, altera vero a Luca, a duobus vero reliquias altera. Quā n. a Luca deſcribitur megetrix eſſe, dicitur in medio prædicationis tempore ad Iefum veniſſe. Hęc vero quā a Mattheo, & Marco deſcribitur, dicitur in tempore paſſionis veniſſe non conſitentem ſe peccatricem. A V G. de Con. euan. Ego autem nihil aliud intelli- gendum arbitror, niſi q̄ non aliam quidem fuſſe mulierem quā peccatrix tunc accedit ad pedes Iefu, ſed eandem Mariam bis hoc feciſſe. ſemel. ſ. quod Lucas narrauit cum primo accedens cum hu- militate, & lachrymis, meruit peccatorum remiſſionem. nam & hoc Ioannes commemorauit, cum de Lazaro resuſcitando coepiſſet loqui, antequam veniret in Bethaniam, dicens. Maria autem erat quā vnxit dominum vnguento, & extereſe pedes eius capillis

A suis, cuius frater Lazarus infirmabatur. Quod autem in Bethania rursus fecit, aliud est quod ad Lucæ narrationem non pertinet, sed pariter narratur a reliquis tribus. Quod ergo Matthæus, & Marcus caput domini vnguento illo perfusum dicunt: Ioannes autem pedes, accipiamus non solum caput, sed etiam pedes domini perfu-

quidam indigne ferentes intra
semetipsos, & dicentes: Ut quid
perditio ista vnguenti facta est?
Poterat enim vnguentum istud
venundari plusquam trecentis
denariis, & dari pauperibus. Et
fremebant in eam. Iesus autem
dixit; Sinite eam. Quid illi mo-
lesti estis? Bonum opus operata
est in me. Semper enim paupe-
res habetis vobiscum; & cum vo-
lueritis, potestis illis beneface-
re: me autem non semper habe-
bitis. Quod habuit, hæc fecit,
præuenit vngere corpus meum
in sepulturam. Amen dico vo-

coloribus interflucti, quod ad vasa vnguentaria canare solent: eo
q[uod] optime seruare ea incorrupta dicatur. Nardus uero est frutex
aromaticus grandis ut aiunt, & crassa radice, sed breui, ac nigra fra-
gilique. Quamuis autem pinguis sit: tamen redolet, vt cupressus
alpero sapore, folio paruo denique, cuius cacumina in aristas se
spargunt, ideoque gemina dote pigmenarii nardi spicas, ac folia
celebrant. Et hoc est quod ait Marcus: Vnguenti nardi pisticia pre-
cioli, quia uidelicet unguentum illud, quod attulit maria domino,
non solum de radice, confectionum est nardi: uerum etiam quo pre-
ciolus esset, spicarum quoque soliorum eius adiectione odoris, ac
uirtutis illius erat accumulata gratia, T H E O. Vel sicut in gra-
co dicitur, Nardi pistichis, id est fidelis, eo q[uod] unguentum nardi
erat absque dolo cum fide confectionum. A V G. de Cou.euan. Po-
test autem uideri contrarium, in Matthaeo, & Marcus p[ro]p[ter]e

ten autem uideri contrarium, q[ui] Matthæus, & Marcus posuerunt dixerunt: paſcha & Biduum, deinde commemorauerunt, q[uia] erat Iesuſ in Bethania, ubi de illo præcioso unguento dicitur. Ioannes autem ante ſex dies paſcha dicit Iesum uenire in Bethaniam, de eodem unguento narraturus. Sed qui ita mouentur, non intellegunt Matthæum, & Marcum illud quod in Bethania de unguento factum erat, non poſt illam prædicationem de biduo, ſed adhuc cum ſex dies eſſent ante paſcha recapitulando potuisse. HIER. Myſtice autem Simon leprofus mundum infidelem primo, & poſtea fidelem ſignificat. mulier autem cum alabastro ecclesiasticam fidem, quæ dicit: Nardus mea dedit odorem ſuum. Piftica nardus dicitur, id est fidelis & præciosa. Domus impleta odore, cœlum & terra eſt. Fractum alabaſtrum carnale desiderium eſt, quod frangitur ad caput ex quo omne corpus compaginatum eſt, recumbente ipſo, id est humiliante ſe ut eum tangereſt fides peccatricis, quæ de pedibus ascendit ad caput, & ad pedes a capite deficit per fidem.

de pedibus ascendit ad caput, & ad pedes a capite decessit per fide, id est ad Christum, & ad membra eius. Sequitur. {Erat autem qui dam indig feren, intra semetip, dicen, ut qd perdi, ista?} Per synec dochen dicitur unus pro multis, & multi pro uno. Perditus enim Iudas, de salute perditionem inuenit, & in uitia fructifera mortis laqueus nascitur. Sub praetextu autem avaritiae mysterium fidei loquit. Etenim nostra fides trecentis emit denariis in decē sensib⁹ interio rib⁹ s. & exteriorib⁹ s. p corp⁹ & aiam, & spūm triplicatis. B E D A: Q uod autem dicit; {Et fremuerunt in eam, negquaquam debemus de diligentibus Christum Apostolis dictum credere, sed de Iuda potius sub numero plurali. T H E O. Vel convenienter uidetur innui, φ discipuli plures mulierem arguerunt, eo φ sepe Christum audierant de elezmosyna docentem. Iudas uero non eadem intentione indigne tulit, sed propter amorem pecunie, & ex quo lumen, & fons, & c.}

etur lucrum. unde & Iohannes ipsum solum commemorat tamq;
fraudulenta intentione mulierem arguentem. Dicit autem. { Et
fre. in eam. i. molesti erant ei exprobrantes, & iniurias inferentes.
Arguit autem dominus discipulos eo q^{uod} desiderium impediunt
mulieris. unde sequitur. { Iesu autem dixit. Sinite eam, quid illi
molesti estis? } Postquam enim munus obtulerat, illam per oppro-
bria peruerterebant. O R. I. super Matth. Doluerunt enim de per-
ditione unguenti, quod poterat uenundari multo pre^{ce}lio, & dari
pauperibus: tamen non debebat fieri hoc, quia conueniens erat ut
super caput Christi funderetur sancta & decenti infusione. unde
sequitur. Bonū opus operata est in me. Vfque adeo autem efficax
est laus huius operis boni, ut exhortetur nos omnes odoriferis &
& preciosis operibus implere domini caput, ut de nobis dicatur.

